

Horváth Mihály Történelemverseny
középiskolások számára

2014

**Vallás és vallásosság
az ókori görög-római világban**

TESZT

60 perc

Név: _____

Iskola neve: _____

Javító tanár neve: _____

1. feladat

a, Kapcsolja össze a felsorolt földrajzi helyek betűjelét a rájuk jellemző megállapítás számjével! (Utóbbiakból egy fölösleges.) (Elemenként 1 pont)

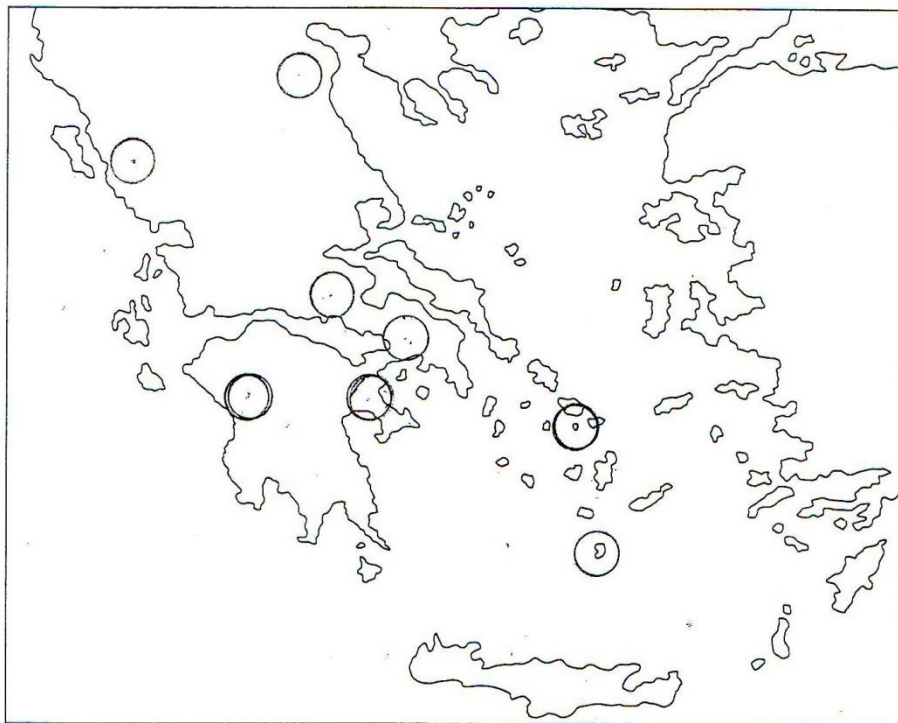
A: Délosz
B: Delphoi
C: Dódona
D: Eleuszisz
E: Epidauros
F: Olümpia

1: Zeusz székhelye
2: Kr.e. 776-ban versenyjátékot rendeztek itt.
3: Sziget Apollón szentélyével
4: Aszklépiosz szentélye
5: Déméter misztériumának helye
6: Itt a Zeusz-papok tölgyfalombok susogásából jövendöltek.
7: Itt jóslott Püthia.

A	B	C	D	E	F

b, A betűjeleket helyezze rá a vaktérkép megfelelő pontjára!

(Elemenként 1 pont)

12 pont	
---------	--

2. feladat

Nevezzen meg 1-1 görög vagy római mitológiai lényt, amelynek testi mivolta, tulajdonsága jellemezhető a következő számokkal: 1, 2, 3, 100! (Elemenként 1 pont)

1: _____

2: _____

3: _____

100: _____

4 pont	
--------	--

3. feladat

Alkosson az ABC-rendbe szedett névsorból 1 kilenctagú és 3 háromtagú görög mitológiai csoportot! Nevezze meg a csoportok összefoglaló nevét és mitológiai szerepét, valamint tüntesse fel tagjainak számjelét! (Két név beoszthatatlan.) (Csoportonként 1 pont)

1. Aglaia	6. Euphroszüné	11. Létó	16. Terpszikhoré
2. Alektó	7. Euterpé	12. Megaira	17. Thaleia
3. Atroposz	8. Kalliopé	13. Melpomené	18. Thalia
4. Clio	9. Klothó	14. Nauszikaa	19. Tisziphoné
5. Erato	10. Lakheszisz	15. Polühümnia	20. Urania

Csoportnév	Tagok sorszáma	Mitológiai szerepe

8 pont	
--------	--

4. feladat

a, Pótolja a szakirodalmi idézet hiányzó szavait!

(Elemenként 1 pont)

„A világ ősállapota a Khaosz volt, alkotó részei összevissza bonyolódtak. Rájuk borult a sötétség, az éjszaka: a Nüx. Egy légáramlat termékenyítette meg a Khaoszt; ezüsttojásból született Erósz, a vonzalom, a szeretet. De Erósz magányától elborzadva visszabújt az ezüsttojásba, onnan hívta életre ...I..., az eget és ...II..., a földet. ...I... és ...II... gyermekei a titánok és a titaniszok. Közülük ...III... áll bosszút apján idősebb testvérei elpusztítása miatt...”

I.: _____

II.: _____

III.: _____

b, Kinek a műve őrizte meg ezt a történetet? _____

Mi a mű ógörög és magyarra fordított címe? _____

5 pont	
--------	--

5. feladat

A „tériomorfizmus” és az „antropomorfizmus” fogalmának ismeretében hozzon 3 példát a görög mitológiából arra, hogy a kétféle elképzelése (ábrázolásmódja) a mítikus lényeknek keveredhet! Ismertesse a kiválasztott lény kettős jellegét! (Soronként 1 pont)

Név	Kettős jelleg

3 pont	
--------	--

6. feladat

a, A korai római köztársaság legfontosabb isteneit mely görög istenekkel azonosították maguk a rómaiak? Írja nevüket a táblázatba! (Elemenként 0,5 pont)

Római isten	Görög megfelelő
Jupiter	
Janus	
Mars	
Vesta	
Juno	
Minerva	
Ceres	
Diana	
Saturnus	
Vulcanus	

b, Melyik a „legrómaibb isten”? (indoklással) _____

(1 pont)

c, Említsen példát arra, hogy „a görög és római istenek látszólagos azonosságánál minden esetben észrevehető valamilyen hangsúlyeltolódás, elszürkülés vagy ellenkezőleg nagyobb tiszteletadás, mint amiben a görög «eredeti» isten részesült.” (Hahn István) (2 pont)

8 pont	
--------	--

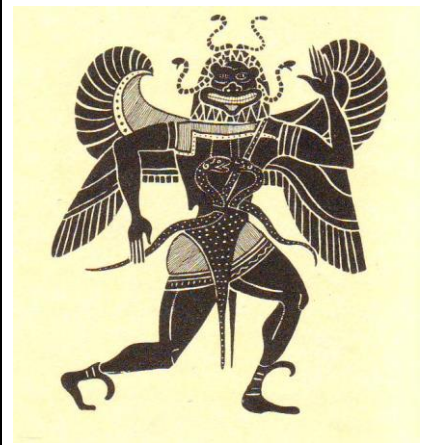

7. feladat

Azonosítsa a képek szereplőit a mondatöredékek alapján! Nevüket írja a képek alá a mondatöredékek betűjével együtt! *(Oszloponként 2 pont)*

A: 3 nővér egyike, Perszeusz vágta le a fejét.

B: Neve jelentése: „előrelátó”. Segítette az embereket Zeusz akarata ellenére. A főisten bosszújától Héraklész szabadította meg.

C: Zeusz kérésére Héphaisztosz készítette el a testét, Athéné életre keltette, Aphrodité női csáberevével látta el. Epimétheusz vette feleségül. Az istenek ajándékaival teli ládát (szelencét) kapott.

	1.	2.	3.
			
Betűjel			
Név			

6 pont

8. feladat

A római vallásra vonatkozó állítások közül döntse el, melyik igaz vagy hamis! Választását X-szel jelölje! *(Helyes találatonként 0,5 pont)*

	Igaz	Hamis
a, A „numen”: a bemutatott áldozat		
b, A „genius”: a lakóház védelmezője		
c, „Deus” jelentése: isten		
d, A „Lares” oltára a birtokon helyezkedik el.		
e, A halottak ártó szellemei: a „Lemures”.		
f, A DM rövidítést (Dis Manibus”) a ház homlokzatára vésték.		
g, „Sterculius”: a trágyadémon.		
h, A „flamenek” Juppiter, Mars és Quirinus papjai.		

4 pont